

Dosarul nr. 2ra-717/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. G. Stratulat)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Anton, A. Panov, V. Cotorobai)

ÎNCHEIERE

16 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul

Judecătorii

Svetlana Filincova

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de către reprezentantul legal al recurentului Instituția Medico-Sanitară Publică, Spitalul Clinic de Psihiatrie, Victor Furtună,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Instituția Medico-Sanitară Publică, Spitalul Clinic de Psihiatrie împotriva XXX cu privire la încuviințarea spitalizării forțate fără liberul consimțământ al persoanei,

împotriva deciziei din 29 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de către XXX, a fost casată hotărârea din 04 septembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, și a fost pronunțată o nouă hotărâre de respingere a acțiunii, ca fiind neîntemeiată,

c o n s t a t ă:

La data de 03 septembrie 2020, I.M.S.P. „Spitalul Clinic de Psihiatrie” a depus cerere de chemare în judecată împotriva XXX cu privire la încuviințarea spitalizării forțate fără liberul consimțământ al persoanei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 02 septembrie 2020, ora 16:03, prin intermediul serviciului de urgență 112, pârâta a fost transportată pentru spitalizare.

Menționează reclamantul că, în urma examinării în secția de internare a instituției de către medicul psihiatru de gardă Alexandr Doroșevici, s-a stabilit că

starea psihică a pacientei este instabilă, tensionantă, agitată psihomotor, răspunde cu irascibilitate, negativistă, neliniștită, agresivă, dezechilibrată și incoerentă în acțiuni.

Afirmă reclamantul că, pacienta XXX, pe parcursul staționării în instituția medicală, prezenta semne de detașare de la realitate, expuneri bizare, cu afectarea procesului ideativ, toate acestea generând un comportament agresiv, violent și amenințător raportat la cei din jur.

Ulterior, susține reclamantul că, necesitatea încuviințării internării și aplicării tratamentului fără liberul consimțământ se probează și prin raportul întocmit de inspectorul din cadrul Inspectoratului de Poliție, Ion Ghenciu, iar din cauza dereglării psihice acute, fapt confirmat prin concluzia Comisiei Medicale Consultative din 03 septembrie 2020, ora 11.30, se probează suplimentar că XXX, nu poate conștientiza și dirija acțiunile sale, iar tulburarea psihică este gravă și condiționează pericol social direct și prejudiciu grav sănătății sale, dacă nu i se va acorda asistență psihiatrică, din care cauză consideră necesară spitalizarea fără liberul ei consimțământ.

Cere I.M.S.P. „Spitalul Clinic de Psihiatrie” încuviințarea spitalizării forțate fără liberul consimțământ al XXX.

Prin hotărârea din 04 septembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de către I.M.S.P. „Spitalul Clinic de Psihiatrie” cu privire la încuviințarea spitalizării forțate fără liberul consimțământ al XXX, a fost admisă.

Prin decizia din 29 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de către XXX, a fost casată hotărârea din 04 septembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, și a fost pronunțată o nouă hotărâre de respingere a acțiunii, ca fiind neîntemeiată.

În motivarea deciziei emise, instanța de apel a conchis că, soluția dată de prima instanță este în contradicție cu circumstanțele cauzei, instanța nu a constatat corect toate circumstanțele, concluziile fiind neîntemeiate și contradictorii cu materialele cauzei.

Din materialele dosarului rezultă cu certitudine că, la 02 septembrie 2020, ora 16:03, prin intermediul serviciului de urgență 112, XXX a fost transportată pentru spitalizare.

De asemenea, în urma examinării în secția de internare a instituției de către medicul psihiatru de gardă Alexandr Doroșevici, s-a stabilit că starea psihică a pacientei XXX este instabilă, agitată psihomotor, răspunde cu irascibilitate, negativistă, neliniștită, agresivă, dezechilibrată și incoerentă în acțiuni.

Mai mult, pe parcursul staționării în instituția medicală, pârâta, prezenta semne de detașare de la realitate, expuneri bizare, cu afectarea procesului ideativ, toate acestea generând un comportament agresiv, violent și amenințător raportat la cei din jur.

Totodată, Colegiul a stabilit că, la cererea depusă de I.M.S.P. „Spitalul Clinic de Psihiatrie” a fost anexat doar concluzia comisiei medicale consultative a instituției

medicale din 03 septembrie 2020, fără avizul în forma scrisă a medicului psihiatru, cererea persoanei îndreptățită să ceară efectuarea examenului psihiatric, fișele medicale ale persoanei suferinde de tulburări psihice, precum și alte acte ce ar confirma deficiența mintală reală și necesitatea efectuării examenului psihiatric.

Or, potrivit concluziei comisiei medicale consultative a I.M.S.P. „Spitalul Clinic de Psihiatrie” din 03 septembrie 2020, deși, XXX, la momentul internării prezenta un comportament deviant de la normalitate, totuși, fără anexarea celorlalte acte menționate supra, inclusiv concluzia motivată, nu este suficient, pertinent și concludent pentru a interna persoana în lipsa consimțământului acesteia.

La 13 februarie 2021, reprezentantul legal al recurentului I.M.S.P. „Spitalul Clinic de Psihiatrie”, Victor Furtună, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 29 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a exprimat dezacordul cu decizia recurată, calificând-o ca fiind neîntemeiată și pasibilă de casare în temeiul prevederilor art. 432 alin. (1), (2) lit. a) și (4) din Codul de procedură civilă.

Reprezentantul legal al recurentului a opinat că, instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 29 octombrie 2020, iar cererea de recurs a fost depusă la 13 februarie 2021.

Materialele cauzei atestă expedierea și recepționarea copiei deciziei integrale participanților la proces la 21 decembrie 2020, prin poșta electronică și la 14 ianuarie 2021, prin intermediul oficiului poștal, conform scrisorii de însoțire (f.d.47- 48), fapt confirmat și de către recurent (f.d. 52). Astfel, recursul este declarat în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 29 martie 2021 instanța de recurs a comunicat participanților la proces recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 56).

Referință la cererea de recurs, în temeiul art. 439 alin.(2) Cod de procedură civilă, până la data judecării cauzei în ordine de recurs, nu a parvenit.

Examinând temeiurile recursului declarat de către reprezentantul legal al recurentului I.M.S.P. Spitalul Clinic de Psihiatrie, Victor Furtună, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către reprezentantul legal al recurentului I.M.S.P. Spitalul Clinic de Psihiatrie, Victor Furtună, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe,

suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de către reprezentantul legal al recurentului I.M.S.P. Spitalul Clinic de Psihiatrie, Victor Furtună.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către reprezentantul legal al recurentului Instituția Medico-Sanitară Publică, Spitalul Clinic de Psihiatrie, Victor Furtună, împotriva deciziei din 29 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat